

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 8.3.2004
COM(2004) 152 τελικό

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ενδιάμεση έκθεση για την εφαρμογή της δεύτερης φάσης του προγράμματος Leonardo da Vinci (2000-2006)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.	Εισαγωγή.....	4
2.	Η δεύτερη φάση του προγράμματος Leonardo da Vinci – επισκόπηση και πλαίσιο ..	4
3.	Εφαρμογή του προγράμματος.....	6
3.1.	Διάρθρωση του προγράμματος	6
3.2.	Διαχειριστικές δομές.....	7
3.3.	Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων	8
3.4.	Αξιολόγηση και επιλογή προτάσεων	8
3.4.1.	Διαδικασία Α – Κινητικότητα.....	8
3.4.2.	Διαδικασία Β – Πιλοτικά σχέδια, διακρατικά δίκτυα, γλωσσική ικανότητα.....	9
3.4.3.	Διαδικασία Γ – Υλικό αναφοράς, σχέδια που υποβάλλονται από ευρωπαϊκούς οργανισμούς	9
3.5.	Πολιτική ενημέρωσης και επικοινωνίας	10
3.6.	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών και βοήθειας στους φορείς προώθησης (πριν από την υποβολή πρότασης)	10
3.7.	Παρακολούθηση και συνέχεια των σχεδίων	11
3.8.	Η διάδοση και εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων των σχεδίων (Αξιοποίηση).....	11
3.9.	Διοικητική διαχείριση του προγράμματος	12
4.	Επιτεύγματα, αποτελέσματα, αντίκτυπος για κάθε επιμέρους μέτρο	13
4.1.	Σχέδια κινητικότητας	13
4.1.1.	Στοιχεία και πρώτα αποτελέσματα	13
4.1.2.	Αξιολόγηση.....	13
4.2.	Πιλοτικά σχέδια	14
4.2.1.	Στοιχεία και πρώτα αποτελέσματα	14
4.2.2.	Αξιολόγηση.....	15
4.3.	Γλωσσική ικανότητα.....	16
4.3.1.	Στοιχεία και πρώτα αποτελέσματα	16
4.3.2.	Αξιολόγηση.....	16
4.4.	Διακρατικά δίκτυα	17
4.4.1.	Στοιχεία και πρώτα αποτελέσματα	17
4.4.2.	Αξιολόγηση.....	18

4.5.	Υλικό αναφοράς.....	18
4.5.1.	Στοιχεία και πρώτα αποτελέσματα	19
4.5.2.	Αξιολόγηση.....	19
4.6.	Κοινές δράσεις	20
4.6.1.	Στοιχεία και πρώτα αποτελέσματα	20
4.6.2.	Αξιολόγηση.....	20
5.	Συμπεράσματα	20
5.1.	Σημασία του προγράμματος.....	20
5.2.	Αποδοτικότητα του προγράμματος.....	21
5.3.	Αποτελεσματικότητα του προγράμματος	21
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	23

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η απόφαση του συμβουλίου 1999/382/EK της 26^{ης} Απριλίου 1999¹ θεσπίζει την δεύτερη φάση 2000-2006 του προγράμματος Leonardo da Vinci για την εφαρμογή μιας κοινοτικής πολιτικής επαγγελματικής κατάρτισης. Το άρθρο 13 της εν λόγω απόφασης ζητεί από την Επιτροπή να υποβάλει ενδιάμεση έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του προγράμματος μέχρι τις 30 Ιουνίου 2004.

Σκοπός της παρούσας ανακοίνωσης είναι

- να παράσχει καλύτερη κατανόηση σχετικά με τα αποτελέσματα της περιόδου 2000-2003, πώς επιτεύχθηκαν τα αποτελέσματα αυτά και σε ποιο βαθμό έχουν εκπληρωθεί οι αρχικοί στόχοι·
- να προσδιορίσει τρόπους για την βελτίωση της εφαρμογής του προγράμματος κατά την περίοδο 2004-2006·
- να συμβάλει στην ανάπτυξη της πρότασης της Επιτροπής για μια νέα γενιά προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης (2007-2013).

Η παρούσα ανακοίνωση βασίζεται σε τρεις κύριες πηγές δεδομένων:

- εκθέσεις και στοιχεία διαθέσιμα στις υπηρεσίες της Επιτροπής
- μια εξωτερική ενδιάμεση αξιολόγηση για την περίοδο 2000-2002, που ανέλαβε η εταιρία Barbier Frinault & Associés²
- μια σειρά εθνικών εκθέσεων σχετικά με την εφαρμογή του προγράμματος στις συμμετέχουσες χώρες³.

2. Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ LEONARDO DA VINCI – ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΚΑΙ ΠΛΑΙΣΙΟ

Το πρόγραμμα Leonardo da Vinci βρίσκεται πλέον στη δεύτερη φάση του (2000-2006) και βασίζεται στην εμπειρία που αποκομίστηκε κατά την πρώτη φάση (1995-1999).

Το πρόγραμμα είναι ανοιχτό για τα κράτη μέλη της ΕΕ, τις χώρες ΕΟΧ/EZES (Ισλανδία, Λίχτενσταϊν και Νορβηγία), τις υπό ένταξη χώρες, τις προενταξιακές χώρες και αναμένεται ότι η Τουρκία θα μπορεί να συμμετέχει από το 2004.

¹ ΕΕ L146, 11.6.1999, σ. 33

² Έκθεση και συνοπτική περιγραφή είναι διαθέσιμα στην ηλεκτρονική σελίδα: http://europa.eu.int/comm/education/programmes/evaluation/evaluation_en.html

³ Εκθέσεις που ελήφθησαν από Αυστρία, Βουλγαρία, Δανία, Εσθονία, Φινλανδία, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Ισλανδία, Ιρλανδία, Ιταλία, Λετονία, Λίχτενσταϊν, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Νορβηγία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Ισπανία, Σουηδία, Τσεχική Δημοκρατία, Κάτω χώρες, Ηνωμένο Βασίλειο.

Ο κύριος στόχος του προγράμματος καθορίζεται στο άρθρο 1 της απόφασης:

“Το παρόν πρόγραμμα συμβάλλει στην προαγωγή της “Ευρώπης της γνώσης” με την ανάπτυξη ενός ευρωπαϊκού χώρου συνεργασίας στον τομέα της εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης. Το πρόγραμμα υποστηρίζει τις πολιτικές των κρατών μελών όσον αφορά την διά βίου μάθηση και την ανάπτυξη των γνώσεων, των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων που χρειάζονται ώστε να ευνοηθεί η έννοια του ενεργού πολίτη και η ικανότητα απασχόλησης.”

Οι γενικοί και ειδικοί στόχοι, που καθορίζονται στο άρθρο 2 της απόφασης, είναι:

- Γ1. Η προώθηση της ικανότητας απασχόλησης και η διευκόλυνση της επαγγελματικής ένταξης και επανένταξης·
- Γ2. Η αύξηση και ανάπτυξη της προσαρμοστικότητας, ιδίως αποβλέποντας στην εδραίωση των τεχνολογικών και οργανωτικών αλλαγών·
- Γ3. Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και του επιχειρηματικού πνεύματος, κυρίως με στόχο την παροχή νέων δυνατοτήτων απασχόλησης·

και

- E1. Η βελτίωση των δεξιοτήτων και ικανοτήτων των ατόμων, ιδιαίτερα των νέων, που παρακολουθούν αρχική επαγγελματική κατάρτιση ανεξαρτήτως επιπέδου·
- E2. Η βελτίωση της ποιότητας και της πρόσβασης στη συνεχή επαγγελματική κατάρτιση και την δια βίου απόκτηση δεξιοτήτων και ικανοτήτων·
- E3. Η προώθηση και η ενίσχυση της συμβολής της επαγγελματικής κατάρτισης στη διαδικασία της καινοτομίας.

Η εξωτερική αξιολόγηση αναγνωρίζει ότι η απόφαση για το Leonardo da Vinci II είναι πιο εύκολα κατανοητή από την αντίστοιχη του Leonardo da Vinci I, κυρίως λόγω της σημαντικής μείωσης του αριθμού των ειδικών στόχων και των μέτρων εφαρμογής. Ωστόσο, υπογραμμίζει ότι οι ειδικοί στόχοι δεν είναι ποσοτικοποιημένοι (δεν υπάρχουν δείκτες), είναι δύσκολο να εκτιμηθούν, και ότι οι γενικοί στόχοι φαίνονται υπερβολικά φιλόδοξοι σε σχέση με τα διαθέσιμα μέσα. Αυτό καθιστά δυσκολότερη την αξιολόγηση του προγράμματος .

Η απόφαση του Συμβουλίου για το πρόγραμμα προβλέπει προϋπολογισμό ύψους **1.150 εκ.€** για τα επτά χρόνια της δεύτερης φάσης του Leonardo da Vinci. Επιπρόσθετες εισφορές των χωρών ΕΖΕΣ, των υπό ένταξη χωρών και των προενταξιακών χωρών συμπληρώνουν τον προϋπολογισμό (αναλυτικά αριθμητικά στοιχεία για τα έτη 2000-2003 δίνονται στο παράρτημα 1).

Το πρόγραμμα διαχειρίζονται οι υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (περίπου 60 υπάλληλοι) με την υποστήριξη ενός γραφείου τεχνικής βοήθειας (περίπου 10 υπάλληλοι) και των εθνικών φορέων (32 φορείς με περίπου 390 υπαλλήλους).

Το πολιτικό πλαίσιο

Μετά την υιοθέτηση του Leonardo da Vinci II τον Απρίλιο του 1999, αναλήφθηκε μια σειρά από πρωτοβουλίες πολιτικής, οι οποίες είχαν μεγάλη επίδραση στην πολιτική επαγγελματικής

κατάρτισης και συνεπώς στο Leonardo da Vinci II : η στρατηγική της Λισσαβόνας τον Μάρτιο του 2000, η οποία για την επίτευξη των στόχων της αποδίδει μεγάλη σημασία στην εκπαίδευση και την κατάρτιση⁴. η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την 'Πραγμάτωση μιας ευρωπαϊκής περιοχής διά βίου μάθησης'⁵, που ορίζει ένα νέο πρότυπο εκπαίδευσης και κατάρτισης· η έκθεση του Συμβουλίου Υπουργών Παιδείας και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τους κοινούς στόχους των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης⁶, και το επακόλουθο αναλυτικό πρόγραμμα εργασίας⁷. το ψήφισμα του Συμβουλίου του Νοεμβρίου 2002 σχετικά με την ενισχυμένη ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (EEK)⁸, που διευρύνθηκε με την ακόλουθη διακήρυξη της Κοπεγχάγης, η οποία υιοθετήθηκε από 31 υπουργούς, την Επιτροπή και τους κοινωνικούς εταίρους σε ευρωπαϊκό επίπεδο· το σχέδιο δράσης για την προώθηση της εκμάθησης γλωσσών και της γλωσσικής πολυμορφίας⁹, που εγκρίθηκε από την Επιτροπή τον Ιούλιο του 2003 και βασίστηκε στην εμπειρία που αποκομίστηκε από το Ευρωπαϊκό Έτος των Γλωσσών.

Η εξωτερική αξιολόγηση αναγνωρίζει ότι, παρόλο που οι εν λόγω πρωτοβουλίες πολιτικής ελήφθησαν στο σύνολό τους μετά την έγκριση του Leonardo da Vinci II, η νομική βάση του προγράμματος κατέστησε την αντιμετώπιση των νέων αυτών προκλήσεων εφικτή σε μεγάλο βαθμό.

Η εμφάνιση των σημαντικών αυτών πολιτικών πρωτοβουλιών στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης καταδεικνύει ενδεχομένως έναν βασικό αντίκτυπο των ευρωπαϊκών προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης: **Πολλοί βασικοί παράγοντες (εθνικοί και ευρωπαϊκοί) θεωρούν ότι οι πολιτικές αυτές πρωτοβουλίες και εξελίξεις δεν θα ήταν εφικτές χωρίς την ύπαρξη και συνεισφορά των ευρωπαϊκών προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης.**

3. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

3.1. Διάρθρωση του προγράμματος

Η απόφαση προβλέπει επτά μέτρα:

- α) Διακρατική **κινητικότητα** ατόμων που ακολουθούν προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης·
- β) **Πιλοτικά σχέδια** βάσει διακρατικών εταιρικών σχέσεων·
- γ) Προώθηση της **γλωσσικής ικανότητας** και της κατανόησης διαφορετικών πολιτισμών·
- δ) Ανάπτυξη **διακρατικών δικτύων**·
- ε) Ανάπτυξη και επικαιροποίηση **υλικού αναφοράς**·

⁴ Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας, 23-24 Μαρτίου 2000 : Συμπεράσματα της προεδρίας

⁵ COM(2001) 678 τελικό

⁶ COM(2001) 59 τελικό

⁷ 6365/02 EDUC 27

⁸ 14343/02 EDUC 144, SOC 521

⁹ COM(2003) 449 τελικό

στ) **Κοινές δράσεις με άλλα κοινοτικά προγράμματα**

ζ) **Συνοδευτικά μέτρα**

Τα μέτρα αυτά είναι ομαδοποιημένα σε τρεις διαδικασίες, οι οποίες αντικατοπτρίζουν διαφορετικές διαχειριστικές προσεγγίσεις: αποκεντρωτική, συγκεντρωτική και μεικτή.

Διαδικασία	Μέτρο	Διαχειριστικός οργανισμός	Κονδύλιο του προϋπολογισμού
A	Κινητικότητα	Εθνικός φορέας / εθνικές αρχές	> 39 %
B	Πιλοτικά σχέδια(ΠΣ) Γλωσσική ικανότητα(ΓΙ) Διακρατικά δίκτυα	Εθνικός φορέας / εθνικές αρχές/ Ευρωπαϊκή Επιτροπή	ΠΣ > 36 % ΓΙ > 5%
Γ	Υλικό αναφοράς Σχέδια που υποβάλλονται από ευρωπαϊκούς οργανισμούς Κοινές δράσεις Συνοδευτικά μέτρα	Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Προϋπολογισμός (συμπεριλαμβανομένων των διακρατικών δικτύων) > 15 %

Το εύρος των διαδικασιών και η κατανομή ορισμένων μέτρων σε δύο διαφορετικές διαδικασίες καθιστούν τη διαχείριση του προγράμματος περίπλοκη. Επιπλέον, η διαδικασία Β προβλέπει καταμερισμό ευθυνών μεταξύ ευρωπαϊκού και εθνικού επιπέδου, γεγονός το οποίο έχει οδηγήσει σε μια σειρά προβλημάτων όσον αφορά την εφαρμογή του προγράμματος.

3.2. Διαχειριστικές δομές

Οι βασικοί παράγοντες είναι: η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το γραφείο τεχνικής βοήθειας, οι εθνικές αρχές και οι εθνικοί φορείς¹⁰. Η διαχείριση περίπου του 83% του προϋπολογισμού του προγράμματος γίνεται σε εθνικό επίπεδο.

Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για τη διασφάλιση της εφαρμογής του προγράμματος σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου, υποστηριζόμενη από το γραφείο τεχνικής βοήθειας (ΓΤΒ).

Οι **εθνικές αρχές** είναι υπεύθυνες για την αποτελεσματική εφαρμογή του προγράμματος σε εθνικό επίπεδο. Στο έργο τους αυτό υποστηρίζονται από τους εθνικούς φορείς, οι οποίοι συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τις εθνικές αρχές.

Η επιτροπή του προγράμματος αποτελείται από δύο αντιπροσώπους από κάθε συμμετέχουσα χώρα, υπό την προεδρία της Επιτροπής. Αντιπρόσωποι των κοινωνικών εταίρων συμμετέχουν στην επιτροπή ως παρατηρητές.

¹⁰ Απόφαση της Επιτροπής της 18^{ης} Φεβρουαρίου του 2000 που θεσπίζει τις διατάξεις, οι οποίες καθορίζουν τις ευθύνες των κρατών μελών και της Επιτροπής όσον αφορά τις εθνικές υπηρεσίες στο πλαίσιο των γενικών κατευθυντήριων γραμμών για την εφαρμογή της δεύτερης φάσης του προγράμματος Leonardo da Vinci [δεν έχει δημοσιευτεί στην επίσημη εφημερίδα].

Η εξωτερική αξιολόγηση σε ευρωπαϊκό επίπεδο και οι 'εθνικές εκθέσεις για την εφαρμογή του προγράμματος' υπογραμμίζουν τον θετικό αντίκτυπο της αποκέντρωσης σημαντικού μέρους των δραστηριοτήτων του προγράμματος ως προς την εφαρμογή του.

3.3. Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων

Το πρόγραμμα υλοποιείται μέσω προσκλήσεων υποβολής προτάσεων. Η πρώτη πρόσκληση υποβολής προτάσεων δημοσιεύτηκε το 1999 και κάλυπτε τα έτη 2000 έως 2002. Η δεύτερη δημοσιεύτηκε το 2002 και κάλυπτε τα έτη 2003 και 2004. Τέθηκαν νέες προτεραιότητες, οι οποίες αντανάκλυναν το νέο πρότυπο εκπαίδευσης και κατάρτισης, όπως αυτό ορίζεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής "Πραγμάτωση μιας ευρωπαϊκής περιοχής διά βίου μάθησης". Η τελευταία πρόσκληση υποβολής προτάσεων για τα έτη 2005-2006 θα δημοσιευτεί εντός του 2004.

Οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων επιτρέπουν σε έναν βαθμό να ληφθεί υπόψη η εξέλιξη των πολιτικών στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, περιλαμβανομένων των πρόσφατων αλλαγών στον τομέα της γλωσσικής πολιτικής της ΕΕ.

Η εξωτερική αξιολόγηση τονίζει ωστόσο ότι η χρονική περίοδος για την παρακολούθηση των νέων εξελίξεων μπορεί να είναι μάλλον μεγάλη (οι προσκλήσεις ισχύουν αντίστοιχα 3, 2 και 2 χρόνια). Επιπλέον, υπογραμμίζει ότι οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων θα έπρεπε να συμβάλλουν στην περαιτέρω επικέντρωση στο πρόγραμμα, όσον αφορά τις ομάδες στόχους και τις περιοχές παρέμβασης.

Θα πρέπει πάντως να αναφερθεί ότι η ετήσια δημοσίευση προσκλήσεων υποβολής προτάσεων είχε επικριθεί στο Leonardo I ενώ οι προσκλήσεις με ισχύ 2 έως 3 χρόνια θεωρούνταν ως βελτίωση καθώς προσφέρουν περισσότερη σταθερότητα.

3.4. Αξιολόγηση και επιλογή προτάσεων

Οι παράγοντες που εμπλέκονται είναι οι υπηρεσίες της Επιτροπής, οι εθνικές αρχές, οι εθνικοί φορείς και η επιτροπή Leonardo. Οι αντίστοιχοι ρόλοι και οι ευθύνες τους καθορίζονται σε γενικό επίπεδο στο παράρτημα της απόφασης. Διάφορα συμπληρωματικά έγγραφα περιγράφουν λεπτομερέστερα τους κανονισμούς και τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται όσον αφορά την αξιολόγηση και την επιλογή προτάσεων.

Σε σύγκριση με το Leonardo da Vinci I, οι υφιστάμενες διαδικασίες (Α και Β) έχουν αποκεντρωθεί περισσότερο, έχει εισαχθεί μια διαδικασία αξιολόγησης σε δύο στάδια και προστέθηκε μια πλήρως συγκεντρωτική διαδικασία.

3.4.1. Διαδικασία Α – Κινητικότητα

Όσον αφορά τη διαδικασία Α, οι εθνικές αρχές και οι εθνικοί φορείς είναι υπεύθυνοι για την αξιολόγηση και επιλογή του συνόλου των σχεδίων κινητικότητας. Η ευρωπαϊκή διάσταση της διαδικασίας αυτής διασφαλίζεται μέσω της χρήσης κοινών διαδικασιών επιλογής και αξιολόγησης, καθώς και κριτηρίων που καθορίζονται από τις υπηρεσίες της Επιτροπής σε συνεργασία με την επιτροπή Leonardo.

Η εξωτερική αξιολόγηση υπογραμμίζει ότι η διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής σχεδίων στο πλαίσιο της διαδικασίας Α εκτιμάται δεόντως από όλους τους παράγοντες. Οι φορείς προώθησης σχεδίων εκτιμούν ιδιαίτερα το σύντομο χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της υποβολής της πρότασης και της απόφασης επιλογής. Ωστόσο, οι διοικητικές διατυπώσεις, δηλαδή τα έντυπα υποβολής και αξιολόγησης, θεωρούνται υπερβολικά περίπλοκα και λεπτομερειακά.

3.4.2. Διαδικασία Β – Πιλοτικά σχέδια, διακρατικά δίκτυα, γλωσσική ικανότητα

Όσον αφορά τη διαδικασία Β, η ευθύνη για την εφαρμογή των σχετικών δράσεων μοιράζεται σε εθνικό και σε κοινοτικό επίπεδο. Οι προκαταρτικές προτάσεις αξιολογούνται και επιλέγονται αποκλειστικά σε εθνικό επίπεδο, ενώ οι πλήρεις προτάσεις αξιολογούνται τόσο σε εθνικό όσο και σε κοινοτικό επίπεδο, και η απόφαση επιλογής λαμβάνεται από τις υπηρεσίες της Επιτροπής κατόπιν διαβούλευσης με την επιτροπή Leonardo. Δυστυχώς, το κείμενο της απόφασης δεν καθορίζει επακριβώς τους ρόλους των διαφόρων παραγόντων, αφήνοντας έτσι πολλά περιθώρια ερμηνείας.

Η εξωτερική αξιολόγηση τονίζει την “έλλειψη σαφήνειας στις αποφάσεις όσον αφορά τους ακριβείς κανονισμούς που ισχύουν για την αξιολόγηση των προτάσεων από τους εθνικούς φορείς, οι οποίοι ανταγωνίζονται για την διάθεση του συνολικού προϋπολογισμού σε παρεμβάσεις για σχέδια της διαδικασίας Β. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την εφαρμογή διαφορετικών πρακτικών μεταξύ διαφορετικών φορέων, γεγονός το οποίο έχει αρνητικό αντίκτυπο στη σαφήνεια και την ομοιομορφία της διαδικασίας αξιολόγησης και επιλογής. Αυτές οι διαφοροποιημένες πρακτικές ενέχουν κίνδυνο άνιση μεταχείρισης των φορέων προώθησης από τις διαφορετικές χώρες, ειδικά όταν ορισμένοι εθνικοί φορείς αναθέτουν την αξιολόγηση των προτάσεων στο δικό τους προσωπικό, ενώ ταυτόχρονα παρέχουν συμβουλές στους ίδιους φορείς προώθησης την περίοδο της προετοιμασίας τους για την υποβολή της πρότασής τους.”

Η εξωτερική αξιολόγηση αναγνωρίζει ωστόσο το γεγονός ότι οι υπηρεσίες της Επιτροπής, σε συνεργασία με την επιτροπή Leonardo, εκπόνησαν τον Ιούλιο του 2003 έναν κώδικα ορθών πρακτικών για την αντιμετώπιση του συγκεκριμένου προβλήματος. Τον Νοέμβριο του 2003 η Επιτροπή γνωμοδότησε υπέρ των βελτιωμένων αυτών διαδικασιών αξιολόγησης και επιλογής.

Τέλος, οι φορείς προώθησης σχεδίων αντιμετωπίζουν θετικά την προσέγγιση των δύο σταδίων (προκαταρτικές προτάσεις και πλήρεις προτάσεις) και την αύξηση της σημασίας της ποιότητας, ως το πιο σημαντικό κριτήριο αξιολόγησης και επιλογής. Ωστόσο, αντιμετωπίζουν τη διαδικασία των δύο σταδίων και ως αιτία για τη μεγάλη καθυστέρηση μεταξύ της υποβολής της πρότασης και της υπογραφής σύμβασης και ως πηγή μιας σειράς μη ευέλικτων διοικητικών διατυπώσεων.

3.4.3. Διαδικασία Γ – Υλικό αναφοράς, σχέδια που υποβάλλονται από ευρωπαϊκούς οργανισμούς

Όσον αφορά τη διαδικασία Γ, την ευθύνη για την διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής έχουν οι υπηρεσίες της Επιτροπής και αυτή διεξάγεται μέσω ενός συστήματος αξιολόγησης από ομότιμους.

Σύμφωνα με την εξωτερική αξιολόγηση, οι φορείς προώθησης είναι ικανοποιημένοι με τη διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής για τις προτάσεις της διαδικασίας Γ και εκτιμούν ιδιαίτερα την προσέγγιση δύο σταδίων και την επικέντρωση στην ποιότητα.

Ωστόσο, όπως και για την διαδικασία Β, την αντιμετωπίζουν και ως αιτία για τη μεγάλη καθυστέρηση μεταξύ της υποβολής της πρότασης και της υπογραφής σύμβασης και ως πηγή μιας σειράς μη ευέλικτων διοικητικών διατυπώσεων.

3.5. Πολιτική ενημέρωσης και επικοινωνίας

Οι δραστηριότητες ενημέρωσης και επικοινωνίας που σχετίζονται με το πρόγραμμα και τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων μοιράζονται ανάμεσα στις υπηρεσίες της Επιτροπής και τους εθνικούς φορείς. Ο ρόλος των εθνικών φορέων γίνεται πιο σημαντικός μέσω της αυξημένης αποκέντρωσης της διαχείρισης του προγράμματος. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής και οι εθνικοί φορείς χρησιμοποιούν μια σειρά μέσω μαζικής ενημέρωσης και δικτύων διανομής προκειμένου να προσεγγίσουν το κοινό στο οποίο απευθύνονται. Οι δικτυακοί τόποι σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο διαδραματίζουν έναν όλο και πιο σημαντικό ρόλο. Δημοσιεύσεις φυλλαδίων και ενημερωτικών δελτίων, οργάνωση και συμμετοχή σε σεμινάρια, συνέδρια και ενημερωτικές ημερίδες είναι τα άλλα κύρια μέσα που χρησιμοποιούνται.

Η εξωτερική αξιολόγηση τονίζει ότι οι διαδικασίες που χρησιμοποιούνται στον τομέα της ενημέρωσης και της επικοινωνίας είναι οι κατάλληλες, ιδιαίτερα εφόσον εκφράζεται υψηλός βαθμός ικανοποίησης εκ μέρους των φορέων προώθησης. Εντούτοις, τονίζει επίσης ότι ο τομέας της ενημέρωσης και της επικοινωνίας μπορεί να βελτιωθεί μέσω μιας “συνεκτικής και συντονισμένης στρατηγικής για την προώθηση και παρουσίαση του προγράμματος στο επίπεδο και των τριών διαδικασιών”, που θα οδηγήσει στην αυξημένη προβολή του προγράμματος και στην βελτίωση της ποιότητας των σχεδίων και δραστηριοτήτων.

3.6. Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών και βοήθειας στους φορείς προώθησης (πριν από την υποβολή πρότασης)

Οι εθνικοί φορείς είναι εκείνοι που κατά κύριο λόγο παρέχουν συμβουλές και βοήθεια στους υποψήφιους φορείς προώθησης σχεδίων στα πλαίσια των διαδικασιών Α και Β. Η στήριξη αυτή εκτιμάται ιδιαίτερα από τους φορείς προώθησης (εξωτερική αξιολόγηση), ακόμη κι αν υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των προσεγγίσεων στις διάφορες χώρες.

Ωστόσο, λίγοι μόνο εθνικοί φορείς παρέχουν συμβουλές στους υποψήφιους φορείς προώθησης σχεδίων της διαδικασίας Γ. Πράγματι, οι εθνικοί φορείς που δεν παρέχουν συμβουλές στους εθνικούς φορείς προώθησης για τις προτάσεις της διαδικασίας Γ θεωρούν ότι αυτό εμπίπτει στις αρμοδιότητες των υπηρεσιών της Επιτροπής.

“Η κατανομή των ευθυνών μεταξύ των υπηρεσιών της Επιτροπής και των εθνικών φορέων όσον αφορά την παροχή βοήθειας στους φορείς προώθησης σχεδίων της διαδικασίας Γ πρέπει να αποσαφηνιστεί. Η βελτίωση του συμβουλευτικού έργου προς τους φορείς προώθησης σχεδίων της διαδικασίας Γ θα αυξήσει την ποιότητα των υποβαλλόμενων προτάσεων και θα δώσει τη δυνατότητα να επιλέγονται περισσότερες από αυτές.” (εξωτερική αξιολόγηση)

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής σχεδιάζουν την οργάνωση μιας ενημερωτικής ημερίδας, τον Ιανουάριο κάθε έτους, αρχίζοντας από το 2004, για όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς προώθησης προτάσεων της διαδικασίας Γ. Η πρώτη τέτοια ενημερωτική ημερίδα, η οποία

οργανώθηκε στις 13 Ιανουαρίου 2004 στις Βρυξέλλες, εκτιμήθηκε ιδιαίτερα από τους συμμετέχοντες.

3.7. Παρακολούθηση και συνέχεια των σχεδίων

Η δραστηριότητα αυτή είναι καθοριστική για την επιτυχία του προγράμματος. Καλύπτει αφενός τις τυπικές ή συμβατικές πλευρές των σχεδίων, όπως η υπογραφή συμβάσεων, η υποβολή και αποδοχή παραδοτέων, οι πληρωμές, οι τροποποιήσεις συμβάσεων, εφόσον απαιτούνται και, αφετέρου, την παρακολούθηση του περιεχομένου, ιδίως μέσω της θεματικής παρακολούθησης σχεδίων στον ίδιο τομέα, με σκοπό τη διασφάλιση της υψηλότερης δυνατής ποιότητας στα αποτελέσματα των σχεδίων και τον καλύτερο δυνατό αντίκτυπο του προγράμματος.

Οι εθνικοί φορείς παρακολουθούν και δίνουν συνέχεια στα σχέδια της διαδικασίας Α και Β, ενώ οι υπηρεσίες της Επιτροπής επικεντρώνονται στα σχέδια της διαδικασίας Γ και τον γενικό συντονισμό της θεματικής παρακολούθησης των σχεδίων των διαδικασιών Β και Γ.

Η εξωτερική αξιολόγηση τονίζει ότι “οι διαδικασίες που εφαρμόζονται από τους εθνικούς φορείς στον τομέα της επιμέρους παρακολούθησης των σχεδίων των διαδικασιών Α και Β και από την Επιτροπή και το ΓΤΒ (Γραφείο Τεχνικής Βοήθειας) των σχεδίων της διαδικασίας Γ, είναι οι κατάλληλες: σύμφωνα με τους ίδιους τους φορείς προώθησης, η υποστήριξη που λαμβάνουν είναι αποτελεσματική και η αξιολόγηση προόδου που διεξάγεται από τους φορείς προώθησης (αξιολόγηση των ενδιάμεσων και τελικών εκθέσεων και επιτόπιες επισκέψεις) εμφανίζεται να διεξάγεται κανονικά.”

Ξεκινώντας το 2002 με πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η πρωτοβουλία ‘θεματική παρακολούθηση’ έχει σκοπό την ενίσχυση της ανταλλαγής εμπειριών και της δημιουργίας δικτύων μεταξύ των σχεδίων, των συμμετεχόντων και των αρμοδίων για τη λήψη των αποφάσεων. Συμβάλλει στην προβολή των επιτευγμάτων των σχεδίων και στη διάδοση των αποτελεσμάτων.

“Οι διαδικασίες που εφαρμόζονται στον τομέα της συλλογικής θεματικής παρακολούθησης εκτιμούνται ιδιαίτερα από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Τονίζεται η χρησιμότητά τους ως εκ των προτέρων μέτρο αξιοποίησης. Ωστόσο, οι φορείς διαπιστώνουν με λύπη ότι οι διαδικασίες αυτές περιορίζονται μόνο στα σχέδια των διαδικασιών Β και Γ” (εξωτερική αξιολόγηση)

3.8. Η διάδοση και εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων των σχεδίων (Αξιοποίηση)

Η διάδοση και εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων των σχεδίων υπήρξε κεντρικό σημείο κριτικής στην εκ των υστέρων έκθεση της 1^{ης} φάσης του προγράμματος Leonardo.

Για τον λόγο αυτό οι υπηρεσίες της Επιτροπής δημιούργησαν μια ειδική μονάδα στη ΓΔ εκπαίδευσης και πολιτισμού, η οποία θα ασχολείται με τη διάδοση και εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων των σχεδίων. Οι δραστηριότητες των τριών πρώτων ετών (2000-2002) επικεντρώθηκαν στα αποτελέσματα σχεδίων του Leonardo I και βασίστηκαν κυρίως σε μια εκ των υστέρων προσέγγιση (υποστήριξη μέτρων με στόχο τη διάδοση και εκμετάλλευση των υπαρχόντων αποτελεσμάτων από σχέδια που έχουν ολοκληρωθεί). Δημιουργήθηκε μια βάση δεδομένων με ορθές πρακτικές και δημοσιεύτηκε μια σειρά θεματικών φυλλαδίων, τα οποία δίνουν παραδείγματα ορθών πρακτικών που απορρέουν κατά κύριο λόγο από το πρόγραμμα Leonardo da Vinci I.

Στις αρχές του 2003 οι υπηρεσίες της Επιτροπής ανέπτυξαν μια νέα στρατηγική για τη δυναμική διάδοση και εκμετάλλευση (αξιοποίηση) σχεδίων, ενώ αυτά βρίσκονται σε εξέλιξη. Αυτή η στρατηγική της εκ των προτέρων αξιοποίησης αντιμετωπίζει τη διάδοση και εκμετάλλευση ως αναπόσπαστο τμήμα του κύκλου ζωής του σχεδίου.

Η εξωτερική αξιολόγηση θεωρεί τη νέα αυτή στρατηγική μεγάλο βήμα προόδου. Εντούτοις, υπογραμμίζει επίσης ότι “οι πρωτοβουλίες αξιοποίησης που αναλαμβάνονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο και τα μέσα για τη διάδοση των προϊόντων και των βέλτιστων πρακτικών πρέπει να προσαρμοστούν περαιτέρω στις ανάγκες των ομάδων στόχων και όσων χρησιμοποιούν το πρόγραμμα.”

Η προκήρυξη μιας ειδικής πρόσκλησης υποβολής προτάσεων που αφορούν τη μεταφορά καινοτομίας, τον Οκτώβριο του 2003, αποτελεί ένα πρώτο βήμα για την αντιμετώπιση αυτού του αιτήματος (βλ. και σημείο 4.2.4).

Ορισμένοι εθνικοί φορείς προτείνουν τη δημιουργία ειδικού ταμείου για τα επιτυχημένα πιλοτικά σχέδια, με σκοπό την υποστήριξη δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την εκμετάλλευση και τη διάδοση.

3.9. Διοικητική διαχείριση του προγράμματος

Η εξωτερική αξιολόγηση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η διοικητική διαχείριση έχει βελτιωθεί αισθητά σε σύγκριση με το Leonardo I:

- “Έχουν αναπτυχθεί σαφείς διοικητικές διαδικασίες για την διαχείριση των κονδυλίων των σχεδίων,
- Έχουν οριστεί σαφώς καθορισμένες χρονικές περίοδοι για τις διαδικασίες εφαρμογής,
- Έχει αποκεντρωθεί η διαχείριση των προγραμμάτων των διαδικασιών Α και Β και διεξάγεται πλέον σε επίπεδο εθνικών φορέων,
- Οι δραστηριότητες των εθνικών φορέων εποπτεύονται μέσω ενός συστήματος τακτικής ανατροφοδότησης και παρακολούθησης από προσωπικό της Επιτροπής,
- Το Γραφείο Τεχνικής Βοήθειας συνδράμει την Επιτροπή στη διαχείριση προτάσεων και προγραμμάτων της διαδικασίας Γ, αλλά δεν έχει δικαιοδοσία λήψης αποφάσεων”

Ωστόσο, το δύσκαμπτο και χρονοβόρο σύστημα ανατροφοδότησης και η έλλειψη διαδικαστικής ελαστικότητας αποτελούν για όλους τους παράγοντες ένα βασικό σημείο ανησυχίας. (εξωτερική αξιολόγηση και εθνικές εκθέσεις)

Στο πλαίσιο αυτό, πολλοί φορείς προώθησης σχεδίων και εθνικοί φορείς έχουν την αίσθηση ότι η εισαγωγή του νέου δημοσιονομικού κανονισμού (ΝΔΚ) το 2003 δεν κατέληξε σε μια απλοποίηση της διαχείρισης των σχεδίων. Ορισμένοι κανόνες καθιστούν δυσκολότερη τη συμμετοχή μιας σειράς οργανισμών, ιδιαιτέρως των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), στο πρόγραμμα, καθώς προστίθενται περισσότερα βήματα στη διαδικασία ελέγχου, πριν τη σύναψη της σύμβασης και κατά τη διάρκεια ζωής του σχεδίου.

4. ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΑ, ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ, ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΜΕΤΡΟ

4.1. Σχέδια κινητικότητας

Το μέτρο για την κινητικότητα παρέχει υποστήριξη για τα διακρατικά σχέδια τοποθέτησης και τα διακρατικά σχέδια ανταλλαγών. Τα επιμέρους σχέδια υλοποιούνται από οργανισμούς (όχι ιδιώτες), οι οποίοι οργανώνουν την τοποθέτηση ή ανταλλαγή των σχετικών δικαιούχων.

4.1.1. Στοιχεία και πρώτα αποτελέσματα

Το παράρτημα 2 παρέχει μια αναλυτική επισκόπηση σχετικά με την εφαρμογή του μέτρου την περίοδο 2000 – 2003.

Για την περίοδο 2000-2003 δεσμεύτηκε συνολικός προϋπολογισμός ύψους περίπου 300 εκ. € για περίπου 7.000 σχέδια τοποθέτησης και περίπου 2.300 σχέδια ανταλλαγών. Τα σχέδια αυτά προβλέπουν την τοποθέτηση 143.000 ατόμων που παρακολουθούν αρχική επαγγελματική κατάρτιση, φοιτητών, νέων εργαζομένων ή ατόμων που αποφοίτησαν πρόσφατα και την ανταλλαγή 22.000 διαχειριστών ανθρωπίνων πόρων στον επιχειρηματικό τομέα, σχεδιαστών και διαχειριστών προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης, ιδιαίτερα εκπαιδευτών, συμβούλων και ειδικών επαγγελματικού προσανατολισμού.

Επειδή τα σχέδια κινητικότητας καλύπτουν συνήθως δύο έτη, οι τελικοί αριθμοί των δικαιούχων σε σχέδια τοποθέτησης και ανταλλαγών, καθώς και τα τελικά στοιχεία του προϋπολογισμού διατίθενται στις υπηρεσίες της Επιτροπής μόνο μετά από ένα ορισμένο χρονικό διάστημα. Ο τελικός αριθμός, καθώς και τα αριθμητικά στοιχεία των σχεδίων κινητικότητας για τα οποία συνάφθηκαν συμβάσεις το 2000 δείχνουν ότι περίπου το 85% του αρχικού προϋπολογισμού δαπανήθηκε αποτελεσματικά και ότι πραγματοποιήθηκε 95% των προβλεπόμενων τοποθετήσεων / ανταλλαγών.

13,3% των δικαιούχων των σχεδίων τοποθέτησης / ανταλλαγών προέρχονταν από ΜΜΕ και τουλάχιστον το 30% πραγματοποίησε την τοποθέτηση / ανταλλαγή σε ΜΜΕ. Ο τελευταίος αυτός αριθμός αγγίζει πιθανόν το 50%, καθώς πολλές απαντήσεις (38,7%) υποδεικνύουν ινστιτούτα επαγγελματικής κατάρτισης ως οργανισμούς υποδοχής, και οι οργανισμοί αυτοί δρουν πρακτικά ως διαμεσολαβητές για την τοποθέτηση / ανταλλαγή των δικαιούχων σε άλλους οργανισμούς, κατά κύριο λόγο σε ΜΜΕ.

Η βασική γλώσσα που χρησιμοποιείται στο πλαίσιο των τοποθετήσεων και των ανταλλαγών είναι τα αγγλικά και ακολουθούν τα γερμανικά και τα γαλλικά.

Ο αριθμός των γυναικών που επωφελούνται από τις τοποθετήσεις και τις ανταλλαγές (51,5%) είναι λίγο υψηλότερος από τον αντίστοιχο αριθμό των αντρών (48,5%). Μια πιο αναλυτική στατιστική ανάλυση σχετικά με τα φύλα θα περιλαμβάνεται στην τελική αξιολόγηση του προγράμματος.

Ο αριθμός των ατόμων με ειδικές ανάγκες που συμμετέχουν σε δράσεις κινητικότητας είναι περίπου 2%.

4.1.2. Αξιολόγηση

Το μέτρο αυτό εκτιμάται ιδιαίτερα, τόσο στην έκθεση εξωτερικής αξιολόγησης όσο και στις εθνικές εκθέσεις. Το μέτρο είναι ουσιαστικής σημασίας για τις ανάγκες των ομάδων στόχων και την επίτευξη των στόχων του προγράμματος.

Η εξωτερική αξιολόγηση και οι εθνικές εκθέσεις συμπεραίνουν επίσης ότι το μέτρο κινητικότητας είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικό όσον αφορά τους σχετικούς επιχειρηματικούς στόχους, τα αποτελέσματα των σχεδίων και τη συμβολή του στην επίτευξη των ειδικών στόχων του προγράμματος.

“δικαιούχοι και σχέδια καταγράφουν βελτίωση των βασικών και καίριων δεξιοτήτων, αύξηση της αυτοπεποίθησης και της αίσθησης προσωπικής ευθύνης, ανάπτυξη νέων γλωσσικών ικανοτήτων και έκθεση σε έναν νέο πολιτισμό” (εθνική έκθεση - HB)

“Ένα μέτρο, το οποίο προωθεί την επαγγελματική ένταξη... Ενδεικτικά αναφέρεται ότι το ποσοστό επανένταξης των αιτούντων εργασία που συμμετέχουν στο πρόγραμμα είναι 100%” (Εισήγηση της Γαλλίας για το μέλλον των κοινοτικών προγραμμάτων)

“Χάρη στην ανάπτυξη εντατικών, ποικίλων και υψηλής ποιότητας δραστηριοτήτων ‘κινητικότητας’ και με τη στήριξη των εθνικών φορέων και των υπηρεσιών της Επιτροπής, το πρόγραμμα Leonardo έχει γενικά “ενδυναμώσει τις ικανότητες και δεξιότητες των ατόμων, και ειδικά των νέων” κατά την περίοδο 2000-2002.” (Εξωτερική αξιολόγηση)

Η ολοκληρωτική αποκέντρωση του μέτρου κινητικότητας και ειδικά η διοικητική του διαχείριση, αντιμετωπίζεται πολύ θετικά. Το βασικό αδύνατο σημείο, που υπογραμμίζεται ιδιαίτερος στην έκθεση της εξωτερικής αξιολόγησης, είναι η απουσία ενός κοινού λογισμικού εργαλείου που θα παρέχει αποτελεσματική, άμεση και αξιόπιστη ανατροφοδότηση.

4.2. Πιλοτικά σχέδια

Τα πιλοτικά σχέδια περιλαμβάνουν διακρατικές συμπράξεις (τουλάχιστον τρεις οργανισμοί από τρεις διαφορετικές χώρες) για την ανάπτυξη και μεταφορά καινοτομίας και ποιότητας στην επαγγελματική κατάρτιση, συμπεριλαμβανομένων δράσεων με σκοπό την εφαρμογή των τεχνολογιών της πληροφορίας και των επικοινωνιών (ΤΠΕ) στην επαγγελματική κατάρτιση. Η διαχείριση των σχεδίων αυτών διεξάγεται με “ημιαποκεντρωτικό” τρόπο.

4.2.1. Στοιχεία και πρώτα αποτελέσματα

Οι πίνακες στο παράρτημα 3 παρέχουν μια αναλυτική επισκόπηση σχετικά με την εφαρμογή του μέτρου κατά τα έτη 2000 – 2003.

Κατά τη διάρκεια των τεσσάρων πρώτων ετών (2000-2003), υποστηρίχθηκαν 825 πιλοτικά σχέδια, τα οποία αντιστοιχούν σε συνολικό προϋπολογισμό 271 εκ. €. Το μέσο συνολικό κόστος ενός σχεδίου είναι 470.000 € με οικονομική συνεισφορά της τάξεως των 330.000 € ανά σχέδιο (~ 70%). Η μέγιστη κοινοτική συνεισφορά για τα σχέδια έχει καθοριστεί στα 600.000€ (έως 200.000 €/έτος για 3 έτη). Τα σχέδια διαρκούν κατά μέσο όρο 2,4 έτη και συμμετέχουν σε αυτά πάνω από 8.000 οργανισμοί (μέσος όρος/σχέδιο: 10 οργανισμοί από 5 χώρες)

Όπως ορίζεται στην απόφαση, το πρόγραμμα δίνει ιδιαίτερη προσοχή σε άτομα που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση στην αγορά εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με ειδικές ανάγκες, σε πρακτικές που διευκολύνουν την πρόσβασή τους στην κατάρτιση, στην προώθηση της ισότητας και των ίσων ευκαιριών για τις γυναίκες. Σύμφωνα με την εξωτερική αξιολόγηση,

“33% των σχεδίων περιλαμβάνουν ειδικά μέτρα για να ανταποκριθούν στις ανάγκες των ατόμων σε μειονεκτική θέση

27 % των σχεδίων περιλαμβάνουν ειδικά μέτρα για την διευκόλυνση της πρόσβασης των ατόμων με ειδικές ανάγκες στην κατάρτιση και την εργασία

27 % των σχεδίων περιλαμβάνουν ειδικά μέτρα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των γυναικών στην κατάρτιση και την εργασία”.

Με το μέτρο αυτό το πρόγραμμα επιδιώκει την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ ινστιτούτων επαγγελματικής κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένων και πανεπιστημιακών ιδρυμάτων, και επιχειρήσεων, ειδικά ΜΜΕ.

Τα ινστιτούτα επαγγελματικής κατάρτισης συμμετέχουν σε μεγάλο βαθμό σε πιλοτικά σχέδια (στο 27% των σχεδίων ως φορείς προώθησης και στο 23% ως συνεργάτες). Τα πανεπιστημιακά ιδρύματα είναι φορείς προώθησης στο 19% των σχεδίων και συμμετέχουν ως συνεργάτες στο 16%. Οι ΜΜΕ συμμετέχουν ως φορείς προώθησης στο 9% των σχεδίων και ως εταίροι στο 16%. Η συμμετοχή μεγάλων εταιριών σε πιλοτικά σχέδια είναι περιορισμένη (ως φορείς προώθησης στο 1% των σχεδίων και ως εταίροι στο 4%).

4.2.2. Αξιολόγηση

Όπως και στο μέτρο κινητικότητας, τα πιλοτικά σχέδια εκτιμούνται ιδιαίτερος από την εξωτερική αξιολόγηση και τις εθνικές εκθέσεις. Το μέτρο είναι ουσιαστικής σημασίας για τις ανάγκες των ομάδων στόχων και την επίτευξη των στόχων του προγράμματος.

Η εξωτερική αξιολόγηση και οι εθνικές εκθέσεις συμπεραίνουν ότι **τα πιλοτικά σχέδια είναι ιδιαίτερος αποτελεσματικά** όσον αφορά τους σχετικούς επιχειρηματικούς στόχους. Στο τέλος του 2003 λίγα μόνο σχέδια είχαν ολοκληρωθεί, και συνεπώς δεν ήταν δυνατή η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των σχεδίων και της συμβολής τους στην επίτευξη των ειδικών στόχων του προγράμματος. Ωστόσο, οι προσδοκίες είναι υψηλές τόσο στην εξωτερική όσο και στις εθνικές εκθέσεις. Ειδικά οι τελευταίες αναφέρουν, ότι η ποιότητα των πιλοτικών σχεδίων έχει βελτιωθεί, χάρη στη στενή παρακολούθησή τους από τους εθνικούς φορείς.

Η εξωτερική αξιολόγηση επισημαίνει επίσης ότι το πρόγραμμα θα έπρεπε να έχει μια πιο σαφή προσέγγιση της “**μεταφοράς καινοτομίας**”. Οι προτάσεις αξιολογούνται για τον καινοτόμο χαρακτήρα τους. Ενώ ο καινοτόμος χαρακτήρας των προϊόντων είναι προς το συμφέρον όλων των χωρών, οι καινοτομίες των διαδικασιών με σκοπό τον εκσυγχρονισμό ενός δεδομένου συστήματος κατάρτισης είναι μια ‘σχετική’ έννοια, και ό,τι είναι καινοτόμο σε μία χώρα, δεν είναι απαραίτητα και σε μία άλλη. Για τον λόγο αυτό η έκθεση συνιστά τη χρηματοδότηση από το πρόγραμμα Leonardo της μεταφοράς καινοτομίας μεταξύ των συμμετεχουσών χωρών, τόσο της καινοτομίας των προϊόντων όσο και των διαδικασιών, ως ‘απόλυτη’ καινοτομία, η οποία όμως θα υπόκειται σε ειδικούς όρους και προϋποθέσεις που θα προσαρμόζονται στις συγκεκριμένες ανάγκες.

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής συμφωνούν με αυτή την άποψη και έχουν ήδη δημοσιεύσει ειδική πρόσκληση υποβολής προτάσεων σχετικά με την μεταφορά καινοτομίας το 2003. Βλ. και σημείο 3.2.7.

Η εξωτερική αξιολόγηση εξετάζει επίσης το **ανώτατο όριο χρηματοδότησης για πιλοτικά σχέδια που επικεντρώνονται στην καινοτομία των προϊόντων**. Διαπιστώνεται πράγματι ότι η ανάπτυξη της ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης οδηγεί στην ανάγκη για σχέδια ευρείας κλίμακας, που μπορούν να αναπτύσσονται γρήγορα ώστε να μη καθίστανται ξεπερασμένα.

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής συμφωνούν με την άποψη αυτή. Ωστόσο, η σύσταση αυτή δεν μπορεί να εφαρμοστεί στο πλαίσιο του Leonardo da Vinci II, γιατί αυτό θα απαιτούσε μια επανεξέταση της νομικής βάσης. Η σύσταση αυτή θα ληφθεί εντούτοις υπόψη κατά την σύνταξη της πρότασης για τη νέα γενιά προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης.

4.3. Γλωσσική ικανότητα

Το μέτρο αυτό παρέχει υποστήριξη σε διακρατικά σχέδια με σκοπό την ανάπτυξη γλωσσικών ικανοτήτων στο πλαίσιο της επαγγελματικής κατάρτισης. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται σε σχέδια που αφορούν γλώσσες, οι οποίες μιλιούνται και διδάσκονται σε μικρότερο βαθμό.

Τα σχέδια που υπάγονται στο μέτρο αυτό υλοποιούνται με τον ίδιο τρόπο, όπως και τα πιλοτικά σχέδια, δηλαδή οι προτάσεις που υποβάλλονται από ‘ευρωπαϊκούς’ οργανισμούς ακολουθούν τις διατάξεις της διαδικασίας Γ, ενώ τα άλλα σχέδια υπόκεινται στη διαδικασία Β (ημιαποκεντρωτική προσέγγιση).

4.3.1. Στοιχεία και πρώτα αποτελέσματα

Κατά τη διάρκεια των τεσσάρων πρώτων ετών (2000-2003), υποστηρίχθηκαν 88 σχέδια ανάπτυξης γλωσσικών ικανοτήτων, τα οποία αντιστοιχούν σε συνολικό προϋπολογισμό 26,7 εκ. €. Το μέσο συνολικό κόστος ενός σχεδίου είναι 430.000 € με οικονομική συνεισφορά της τάξεως των 304.000 € ανά σχέδιο (~ 71%). Η μέγιστη κοινοτική συνεισφορά για τα σχέδια έχει καθοριστεί στα 600.000€ (200.000 € ανά έτος για 3 έτη). Τα σχέδια διαρκούν κατά μέσο όρο 2,4 έτη και συμμετέχουν σ' αυτά περίπου 800 οργανισμοί (μέσος όρος/σχέδιο: 9 οργανισμοί από 5 χώρες). Σύμφωνα με την εξωτερική αξιολόγηση:

“41% των σχεδίων περιλαμβάνουν ειδικά μέτρα για να ανταποκριθούν στις ανάγκες των ατόμων σε μειονεκτική θέση

6 % των σχεδίων περιλαμβάνουν ειδικά μέτρα για την προώθηση της πρόσβασης των ατόμων με ειδικές ανάγκες στην κατάρτιση και την εργασία

18 % των σχεδίων περιλαμβάνουν ειδικά μέτρα για την προώθηση της πρόσβασης των γυναικών στην κατάρτιση και την εργασία”.

Όσον αφορά τα πιλοτικά σχέδια, τα ινστιτούτα επαγγελματικής κατάρτισης συμμετέχουν σε μεγάλο βαθμό σε σχέδια ανάπτυξης γλωσσικών ικανοτήτων (στο 29% των σχεδίων ως φορείς προώθησης, στο 28% ως εταίροι). Τα πανεπιστημιακά ιδρύματα είναι φορείς προώθησης στο 23% των σχεδίων και συμμετέχουν ως εταίροι στο 23% των σχεδίων. Οι ΜΜΕ συμμετέχουν ως φορείς προώθησης στο 14% των σχεδίων και στο 17% ως εταίροι.

4.3.2. Αξιολόγηση

‘Η προώθηση γλωσσικών και πολιτισμικών ικανοτήτων στην επαγγελματική κατάρτιση’ είναι ουσιαστικής σημασίας στο ευρωπαϊκό πλαίσιο όσον αφορά τις ανάγκες

των ομάδων στόχων. Ωστόσο, μετά την εξωτερική αξιολόγηση, είναι λιγότερο σαφές, σε ποιο βαθμό το μέτρο, καθώς και ο καθορισμός και η εφαρμογή του στο πλαίσιο του προγράμματος Leonardo da Vinci μπορούν να καλύψουν αυτές τις ανάγκες. Η αξία και ο στόχος του μέτρου δεν φαίνεται να γίνονται κατανοητά από τους εν δυνάμει φορείς προώθησης σχεδίου. Αντιμετωπίζουν τα σχέδια ‘ανάπτυξης γλωσσικών ικανοτήτων’ σαν πιλοτικά σχέδια· δεδομένου ότι ο προϋπολογισμός που διατίθεται για το μέτρο αυτό είναι κατά πολύ μικρότερος από τον προϋπολογισμό που διατίθεται σε πιλοτικά σχέδια, το μέτρο αυτό αντιμετωπίζεται ως μικρότερης σημασίας και υποβάλλονται αναλογικά πολύ λιγότερες προτάσεις. Η κατάσταση αυτή ενισχύεται από τη στάση των εθνικών φορέων, οι οποίοι προωθούν τα πιλοτικά σχέδια πολύ πιο εντατικά από τα σχέδια ‘ανάπτυξης γλωσσικών ικανοτήτων’.

Ως συνέπεια του γεγονότος αυτού, δεν έχει ακόμη επιτευχθεί ο ελάχιστος στόχος του προϋπολογισμού που είχε καθοριστεί στο 5% στην απόφαση. Από το 2000 ως το 2003 για το μέτρο αυτό δαπανήθηκε λιγότερο από το 4% του συνολικού προϋπολογισμού. Η εξωτερική αξιολόγηση συμπεραίνει ότι το μέτρο αυτό έχει πετύχει τους επιχειρηματικούς του στόχους μόνο εν μέρει κατά τη διάρκεια των τεσσάρων πρώτων χρόνων του προγράμματος.

Η εξωτερική αξιολόγηση συστήνει την ενσωμάτωση του μέτρου ‘γλωσσικής ικανότητας’ στα ‘πιλοτικά σχέδια’ (“προτείνεται η ενσωμάτωση του μέτρου γλωσσικών ικανοτήτων και διακρατικών δικτύων στο μέτρο πιλοτικών σχεδίων“, εξωτερική αξιολόγηση, σ.58). Ωστόσο, αναγνωρίζει συγχρόνως ότι ίσως απαιτηθεί μια περαιτέρω ανάλυση, καθώς η προτεινόμενη λύση έχει ήδη εφαρμοστεί στην πρώτη φάση του προγράμματος Leonardo da Vinci χωρίς ωστόσο να σημειωθούν καλύτερα αποτελέσματα.

Μια ξεχωριστή εξωτερική αξιολόγηση¹¹ σχετικά με την επίδραση των γλωσσικών μέτρων στα προγράμματα Leonardo και Socrates υπογραμμίζει **την καταλληλότητα και αποτελεσματικότητα και των δύο προγραμμάτων, ιδιαίτερα στη δημιουργία μιας θετικής στάσης απέναντι στην εκμάθηση γλωσσών και στη συνεισφορά στην ανάπτυξη καλύτερης διαπολιτισμικής κατανόησης και ανοιχτού πνεύματος.**

4.4. Διακρατικά δίκτυα

Το μέτρο αυτό υποστηρίζει τη δικτύωση παραγόντων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Τα δίκτυα αυτά συμβάλλουν στον εντοπισμό και τη συλλογή, την επιλογή και την ενίσχυση των ευρωπαϊκών εξειδικευμένων και καινοτόμων προσεγγίσεων της ανάλυσης και της πρόβλεψης των απαιτούμενων δεξιοτήτων, καθώς και της διάδοσης των αποτελεσμάτων και της έκβασης των σχεδίων.

4.4.1. Στοιχεία και πρώτα αποτελέσματα

Κατά την περίοδο 2000-2003, υποστηρίχθηκαν 45 διακρατικά δίκτυα, τα οποία αντιστοιχούν σε συνολικό προϋπολογισμό 13,1 εκ. €. Το μέσο συνολικό κόστος ενός διακρατικού δικτύου είναι 585.000 € με οικονομική συνεισφορά της τάξεως των 290.000 € ανά σχέδιο (~ 50%). Η μέγιστη κοινοτική συνεισφορά για τα σχέδια έχει καθοριστεί στα 450.000€ (150.000 € ανά έτος για 3 έτη). Τα δίκτυα διαρκούν κατά μέσο όρο 2,7 έτη και συμμετέχουν σε αυτά περίπου

¹¹ Αξιολόγηση του βαθμού επίτευξης των γλωσσικών στόχων από τα προγράμματα Socrates και Leonardo da Vinci, Deloitte & Touche, τελική έκθεση, Δεκέμβριος 2003

720 οργανισμοί (μέσος όρος/σχέδιο: 16 οργανισμοί από 9 χώρες). Σύμφωνα με την εξωτερική αξιολόγηση,

“18% των σχεδίων περιλαμβάνουν ειδικά μέτρα για να ανταποκριθούν στις ανάγκες των ατόμων σε μειονεκτική θέση

18% των σχεδίων περιλαμβάνουν ειδικά μέτρα για την προώθηση της πρόσβασης των ατόμων με ειδικές ανάγκες στην κατάρτιση και την εργασία”

22% των μελών των διακρατικών δικτύων είναι ινστιτούτα επαγγελματικής κατάρτισης, 14% είναι πανεπιστημιακά ιδρύματα, και 11% είναι ΜΜΕ.

Η κύρια δραστηριότητα των δικτύων αφορά την ανταλλαγή εμπειρίας και την ενίσχυση της καινοτομίας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση μέσω της δικτύωσης ειδικών ή οργανισμών που ειδικεύονται σε έναν συγκεκριμένο τομέα. Μια άλλη σημαντική διάσταση αφορά τη διάδοση των αποτελεσμάτων του σχεδίου, που διαθέτουν κυρίως τα μέλη του δικτύου. Οι βασικοί άμεσοι στόχοι της διαδικασίας διάδοσης είναι οι ΜΜΕ και οι εργοδότες.

4.4.2. Αξιολόγηση

Τα διακρατικά δίκτυα είναι ουσιαστικής σημασίας και καλύπτουν μια σαφή ανάγκη στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Ευρώπη. Το νέο πολιτικό πλαίσιο και η επικέντρωσή του στην ενισχυμένη ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα αυτό καθιστούν το όργανο αυτό ακόμη πιο σημαντικό.

Δυστυχώς, σε αντίθεση με τα πιλοτικά σχέδια, το μέτρο αυτό δεν φαίνεται να έχει κατανοηθεί πλήρως από τις ομάδες στόχους. Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με το χαμηλότερο ποσοστό συγχρηματοδότησης (50%) φαίνεται να είναι ο βασικός λόγος για τον οποίο λήφθηκε μόνο ένας μικρός αριθμός έγκυρων αιτήσεων. Από το 2000 ως το 2003 δαπανήθηκε για το μέτρο αυτό λιγότερο από το 2% του συνολικού προϋπολογισμού. Η εξωτερική αξιολόγηση συμπεραίνει ότι το μέτρο αυτό έχει πετύχει τους επιχειρησιακούς του στόχους μόνο εν μέρει.

Ο ειδικός ρόλος των δικτύων πρέπει να καθοριστεί καλύτερα και να διασαφηνιστεί. Πρέπει να ενισχυθούν ιδιαιτέρως η συμπληρωματικότητα των δικτύων με τα ‘κανονικά’ σχέδια και οι δυνατότητες συνεργιών και αμοιβαίου εμπλουτισμού.

4.5. Υλικό αναφοράς

Το μέτρο αυτό αποσκοπεί στην ανάπτυξη και επικαιροποίηση υλικού αναφοράς μέσω της υποστήριξης ερευνών και αναλύσεων, της δημιουργίας και επικαιροποίησης συγκρίσιμων δεδομένων, της παρατήρησης και διάδοσης ορθών πρακτικών και της διεξοδικής ανταλλαγής πληροφοριών.

Τα σχέδια που υπάγονται στο μέτρο αυτό συμβάλλουν :

- στη δημιουργία συγκρίσιμων δεδομένων όσον αφορά τα συστήματα και τους μηχανισμούς επαγγελματικής κατάρτισης, τις πρακτικές και ποικίλες προσεγγίσεις της απόκτησης προσόντων και δεξιοτήτων στα κράτη μέλη, ή
- στην παροχή ποσοτικών και/ή ποιοτικών πληροφοριών και αναλύσεων και στην παρακολούθηση της βέλτιστης πρακτικής υποστήριξης των πολιτικών και των

πρακτικών της επαγγελματικής κατάρτισης για τη δια βίου μάθηση, που δεν μπορούν να διατεθούν από την Eurostat ή το CEDEFOP.

4.5.1. Στοιχεία και πρώτα αποτελέσματα

Κατά την περίοδο 2000-2003, υποστηρίχθηκαν 46 διακρατικά σχέδια ‘υλικού αναφοράς’, τα οποία αντιστοιχούν σε συνολικό προϋπολογισμό 19 εκ. €. Το μέσο συνολικό κόστος ενός σχεδίου είναι 520.000 € με οικονομική συνεισφορά της τάξεως των 410.000 € ανά σχέδιο (~ 79%). Η μέγιστη κοινοτική συνεισφορά για τα σχέδια έχει καθοριστεί στα 900.000 € (300.000 € ανά έτος για 3 έτη). Τα σχέδια υλικού αναφοράς διαρκούν κατά μέσο όρο 2,4 έτη και συμμετέχουν σε αυτά περίπου 500 οργανισμοί. Σύμφωνα με την εξωτερική αξιολόγηση,

‘33% των σχεδίων αφορούν ειδικά μέτρα στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης ατόμων σε μειονεκτική θέση

33% των σχεδίων αφορούν ειδικά μέτρα στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης ατόμων με ειδικές ανάγκες

11% των σχεδίων αφορούν ειδικά μέτρα στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης των γυναικών’.

Πανεπιστημιακά ιδρύματα ή ερευνητικά κέντρα είναι οι οργανισμοί προώθησης περίπου των 2/3 των σχεδίων ‘υλικού αναφοράς’.

4.5.2. Αξιολόγηση

Τα σχέδια ‘υλικού αναφοράς’ καλύπτουν μια αναγνωρισμένη ανάγκη στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Ευρώπη. Οι αρμόδιοι για τη λήψη αποφάσεων στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε συγκρίσιμες, ποσοτικές και ποιοτικές πληροφορίες σχετικά με την επαγγελματική κατάρτιση στην Ευρώπη.

Κατά τη διάρκεια των τεσσάρων πρώτων ετών κατατέθηκε μόνο ένας μικρός αριθμός προτάσεων ‘υλικού αναφοράς’ υψηλής ποιότητας. Από το 2000 έως το 2003, δαπανήθηκε για το μέτρο αυτό λιγότερο από το 3% του συνολικού προϋπολογισμού. Η εξωτερική αξιολόγηση συμπεραίνει ότι το μέτρο αυτό επιτυγχάνει τους επιχειρηματικούς του στόχους μόνο εν μέρει.

Η προσέγγιση “bottom-up” μέσω της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων δεν λειτούργησε όπως αναμενόταν. Η μεγάλη πλειονότητα των σχεδίων αναφοράς που υποβλήθηκαν βασίζονταν σε ποιοτικές προσεγγίσεις και ένα μόνο σχέδιο της περιόδου 2000-2002 βασιζόταν σε ποσοτική προσέγγιση.

Συνεπώς, η Επιτροπή σε στενή συνεργασία με την επιτροπή Leonardo da Vinci αποφάσισε το 2002 να τροποποιήσει την προσέγγιση και να προκηρύξει μια σειρά προσκλήσεων υποβολής προσφορών για τη συλλογή των απαραίτητων στοιχείων. Οι πρώτες συμβάσεις σε αυτό το πλαίσιο υπογράφηκαν το 2003.

4.6. Κοινές δράσεις

Το μέτρο αυτό παρέχει υποστήριξη σε κοινά σχέδια με άλλα κοινοτικά προγράμματα και πρωτοβουλίες που προωθούν μια Ευρώπη της γνώσης, ιδιαίτερος με τα κοινοτικά προγράμματα στους τομείς της εκπαίδευσης και της νεολαίας.

Η διαχείριση των κοινών δράσεων διεξάγεται σε ευρωπαϊκό επίπεδο μέσω κοινών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων σχετικά με επιλεγμένα θέματα σε τομείς που δεν καλύπτονται αποκλειστικά από ένα μόνο πρόγραμμα. Τα θέματα, ο ετήσιος προϋπολογισμός και η προτεινόμενη λίστα των επιλεγμένων σχεδίων σε σχέση με τις κοινές δράσεις υποβάλλονται στις αντίστοιχες επιτροπές για γνωμοδότηση.

4.6.1. Στοιχεία και πρώτα αποτελέσματα

Μέχρι στιγμής έχουν δημοσιευτεί τρεις κοινές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για επιλεγμένα θέματα, στο πλαίσιο των προγραμμάτων Νεολαία, Socrates και Leonardo: Συνολικά υποστηρίχθηκαν 37 κοινά σχέδια, τα οποία αντιστοιχούν σε συνολικό προϋπολογισμό 7,6 €. Το πρόγραμμα Leonardo da Vinci παρείχε το 34% της χρηματοδότησης (2,6 εκ. € (~ 69%). Τα σχέδια κοινής δράσης του 2001 διήρκεσαν κατά μέσο όρο 16 μήνες, τα σχέδια του 2002 και 2003 δύο έτη-σε αυτά συμμετείχαν συνολικά 300 οργανισμοί για τα τρία έτη.

4.6.2. Αξιολόγηση

Το μέτρο αυτό παρέχει στο πρόγραμμα Leonardo da Vinci τη δυνατότητα να εισάγει μια σειρά σχεδίων σχετικών με συγκεκριμένα θέματα σε συνεργασία με άλλα κοινοτικά προγράμματα. Μέχρι στιγμής η σχετική εμπειρία έχει περιοριστεί σε σχέδια συνεργασίας με τα προγράμματα Νεολαία και Socrates. Τέτοια σχέδια καθιστούν εφικτή την προσέγγιση παραγόντων διαφορετικών τομέων και τη συνεργασία τους σε ένα θέμα υψηλής σημασίας για όλους. Οι συνεργασίες αυτές συμβάλλουν στην προώθηση της προσέγγισης της δια βίου μάθησης με πολύ συγκεκριμένο τρόπο.

Ωστόσο, η εφαρμογή του μέτρου αυτού δεν είναι ευέλικτη, λόγω της συμμετοχής επιτροπών τριών προγραμμάτων, παρόλο που έχει οριστεί μια κοινή υποεπιτροπή για την προώθηση του έργου τους.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η εξωτερική αξιολόγηση για το 2003 και οι εθνικές εκθέσεις παρουσιάζουν γενικά μια πολύ θετική άποψη για τη 2^η φάση του προγράμματος Leonardo da Vinci και την εφαρμογή του κατά τα τέσσερα πρώτα έτη. Αναγνωρίζουν μια σειρά βελτιώσεων σε σχέση με την πρώτη φάση του προγράμματος, επισημαίνουν όμως και ορισμένες ελλείψεις, οι οποίες έχουν αρνητική επίδραση στην επίδοση του προγράμματος.

5.1. Σημασία του προγράμματος

Η εξωτερική αξιολόγηση και οι εθνικές εκθέσεις συμφωνούν ότι το πρόγραμμα Leonardo da Vinci είναι ένα **πρόγραμμα ουσιαστικής σημασίας**. Η κοινή άποψη είναι ότι το πρόγραμμα είναι σύμφωνο με τις πρόσφατες πολιτικές εξελίξεις και πρωτοβουλίες στον τομέα της

επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και καλύπτει τις ανάγκες των ομάδων στόχων του. “ Σε γενικές γραμμές, οι στόχοι και οι προτεραιότητες του προγράμματος Leonardo da Vinci II φαίνεται να ανταποκρίνονται στις βασικές προσδοκίες και απαιτήσεις των φορέων προώθησης και των δικαιούχων του προγράμματος, κρίνοντας από τον υψηλό βαθμό ικανοποίησης που διαπιστώθηκε κατά τη διάρκεια της έρευνας που διεξαγάγαμε μεταξύ των φορέων προώθησης και των δικαιούχων του προγράμματος, και από τις απόψεις που εκφράστηκαν από τους εθνικούς φορείς.” (εξωτερική αξιολόγηση)

Πάντως, η εξωτερική αξιολόγηση εκφράζει αμφιβολίες σχετικά με το αν συγκεκριμένα μέτρα – που καθορίζονται στην απόφαση – προσαρμόζονται κατάλληλα στους στόχους και τις προτεραιότητες του προγράμματος. Τα μέτρα για τα σχέδια ‘κινητικότητας’ και τα ‘πilotικά’ σχέδια που αντιστοιχούν σε περισσότερο από το 80% του προϋπολογισμού κατά τα τέσσερα πρώτα έτη θεωρούνται **ουσιαστικής σημασίας για την επίτευξη των στόχων**. Τα μέτρα που έχουν πρόσβαση σε ένα ‘μικρό’ ποσοστό του συνολικού προϋπολογισμού θεωρούνται στο πλαίσιο αυτό ως μικρότερης σημασίας.

5.2. Αποδοτικότητα του προγράμματος

Σε αυτή τη φάση του προγράμματος, όπου έχει ολοκληρωθεί μικρός μόνο αριθμός σχεδίων, η αξιολόγηση της αποδοτικότητας μπορεί να γίνει μόνο σε σχέση με την αναλογία διοικητικού κόστους / αποτελεσματικότητας του προγράμματος.

“Η αναλογία αυτή φαίνεται να έχει βελτιωθεί σημαντικά σε σύγκριση με την προηγούμενη φάση του προγράμματος” (εξωτερική αξιολόγηση)

Ωστόσο, φαίνεται ότι η αποδοτικότητα του προγράμματος Leonardo έχει περιθώρια βελτίωσης. Ιδιαίτερα η απουσία αποδοτικών εργαλείων για τη συλλογή πληροφοριών σε μόνιμη βάση και μια σειρά μάλλον ‘άκαμπτων’ και χρονοβόρων διοικητικών διαδικασιών και μηχανισμών αναφοράς μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο περαιτέρω βελτίωσης.

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής δημιουργούν ένα νέο εργαλείο ‘Symmetry’, το οποίο θα καταστήσει εφικτή την αντιμετώπιση ενός ικανοποιητικού αριθμού διαπιστωμένων ελλείψεων μέχρι το 2005 και θα συμβάλει στην πιο αποδοτική οργάνωση των μηχανισμών αναφοράς και ανατροφοδότησης. Η εφαρμογή του θα ξεκινήσει στο τέλος του 2004.

5.3. Αποτελεσματικότητα του προγράμματος

Οι εθνικές εκθέσεις και η εξωτερική αξιολόγηση θεωρούν το Leonardo da Vinci ένα αποτελεσματικό πρόγραμμα. Σύμφωνα με την εξωτερική αξιολόγηση, **“Το πρόγραμμα Leonardo da Vinci είναι σε γενικές γραμμές αρκετά αποτελεσματικό και έχει βελτιωθεί κατά την περίοδο 2000-2002, αν και υπάρχουν διαφοροποιήσεις ανάλογα με τους αντίστοιχους στόχους.”**

Σε επιχειρηματικό επίπεδο, η αποτελεσματικότητα του προγράμματος ποικίλλει, ανάλογα με το αντίστοιχο μέτρο. Τα μέτρα, στα οποία δαπανάται το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού (σχεδόν το 85% - σχέδια κινητικότητας και pilotικά σχέδια) θεωρούνται ιδιαίτερα αποτελεσματικά, ενώ τα άλλα μέτρα, που έχουν πολύ μικρότερη χρηματοδότηση, εμφανίζονται λιγότερο αποτελεσματικά. Η εξωτερική αξιολόγηση υπογραμμίζει ότι είναι εφικτή η επίτευξη όλων των επιχειρηματικών στόχων από τώρα μέχρι το τέλος του προγράμματος.

Όσον αφορά τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος (ποιότητα των σχεδίων) και τη συμβολή του στην επίτευξη των ειδικών στόχων του, η εξωτερική αξιολόγηση εκτιμά την συνολική αποτελεσματικότητα ως ικανοποιητική. Αναμένει ότι τα αποτελέσματα των σχεδίων θα χαρακτηρίζονται από ποιότητα, όχι μόνο επειδή βελτιώθηκε η ποιότητα των προτάσεων, αλλά και λόγω της στενής παρακολούθησης του περιεχομένου του σχεδίου από τους εθνικούς φορείς, καθώς και των δραστηριοτήτων θεματικής παρακολούθησης που συντονίζονται από τις υπηρεσίες της Επιτροπής.

Η εξωτερική αξιολόγηση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι “το πιο σημαντικό είναι ότι η συνολική αποτελεσματικότητα του προγράμματος έχει βελτιωθεί σε σχέση με την περασμένη δεκαετία”

Σε αυτή τη φάση της εφαρμογής του προγράμματος, η εκτίμηση του **αντίκτυπου του προγράμματος** θα ήταν πρόωρη. Εντούτοις, η εξωτερική αξιολόγηση και οι εθνικές εκθέσεις είναι αισιόδοξες απέναντι στον ‘αναμενόμενο αντίκτυπο’ του προγράμματος.

Η εξωτερική αξιολόγηση αναφέρει: “Έτσι, το πρόγραμμα Leonardo θεωρείται από όλους τους εμπλεκόμενους παράγοντες ως ένα πρόγραμμα υψηλής προστιθέμενης αξίας για την ανάπτυξη της συνεργασίας σε κοινοτικό επίπεδο στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης.”

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα 1: Συνολικός προϋπολογισμός του προγράμματος για την περίοδο 2000-2003

Παράρτημα 2: Διαδικασία Α “κινητικότητα” – 2000-2003

Παράρτημα 3: Διαδικασίες Β και Γ – έτη 2000, 2001, 2002 και 2003

Παράρτημα 1

Συνολικός προϋπολογισμός του προγράμματος για την περίοδο 2000-2003

Έτη	2000 – 2003	2000	2001	2002	2003
Προϋπολογισμοί σε εκ. €					
Διαδικασία Α	302,7	69,4	71,8	77,9	83,6
Διαδικασία Β	310,9	69,7	74,9	81,2	85,1
Διαδικασία Γ	35,3	11,2	7,5	8,8	7,8
Κοινές δράσεις	2,6	0	0,6	0,9	1,1
Συμπληρωματικά μέτρα	70,0	15,0	15,7	15,2	24,1
Εθνικοί φορείς		11,0	11,3	11,9	21,4
Διακρατικό δίκτυο εθνικών κέντρων επαγγελματικού προσανατολισμού		1,5	1,6	1,7	0,8
Δραστηριότητες ενημέρωσης, παρακολούθησης, αξιολόγησης και διάδοσης		2,5	2,8	1,6	1,5
Λοιπά					0,4
Διοικητικές δαπάνες	22,4	5,6	5,5	5,2	6,1
Συνολικός προϋπολογισμός	738,3	165,3	176	189,2	207,8

Παράρτημα 2
Διαδικασία Α “Κινητικότητα” 2000-2003

Προϋπολογισμός για την κινητικότητα ανά χώρα σε εκατ. € (όλες οι ομάδες στόχοι)

	2000	2001	2002	2003	ΣΥΝΟΛΟ
Österreich	1,5	1,5	1,6	1,7	6,4
België/Belgique/Beigien	1,7	1,7	1,9	2,0	7,3
Deutschland	11,5	12,0	13,1	14,2	50,8
Danmark	1,0	1,0	1,1	1,2	4,3
España	6,8	7,1	7,8	8,4	30,1
Greece/Ελλάς	2,1	2,2	2,3	2,5	9,1
France	8,1	8,5	9,3	10,1	36,1
Suomi/Finland	1,2	1,1	1,2	1,2	4,6
Ireland	1,3	0,9	1,0	11,1	14,2
Italia	9,0	9,4	10,2	1,0	29,6
Luxembourg	0,4	0,4	0,4	0,4	1,4
Nederland	2,4	2,5	2,7	3,0	10,6
Portugal	2,0	2,1	2,2	2,4	8,7
Sverige	1,5	1,6	1,7	1,9	6,7
United Kingdom	7,4	7,8	8,5	9,2	32,8
ΣΥΝΟΛΟ EUR-15	57,8	59,7	65,0	70,3	252,7
Ísland	0,3	0,4	0,4	0,4	1,4
Liechtenstein	0,1	0,1	0,1	0,1	0,4
Norge	0,9	0,9	1,0	1,1	3,9
ΣΥΝΟΛΟ ΔΕΕ	1,3	1,4	1,5	1,5	5,7
Bulgarija	1,2	1,3	1,3	1,4	5,2
Κύπρος	-	0,2	0,2	0,2	0,6
Ceská Republika	1,0	1,1	1,1	1,2	4,4
Eesti/Estonia	0,3	0,3	0,4	0,4	1,4
Lithuania	0,5	0,6	0,6	0,6	2,3
Latvia	0,4	0,5	0,5	0,5	1,9
Magyarország	1,0	1,1	1,1	1,2	4,4
Malta	0,3	0,2	0,2	0,2	0,8
Polska	2,5	2,6	2,7	2,8	10,6
România	1,7	1,8	1,9	2,0	7,4
Slovakia	0,8	0,9	0,9	0,9	3,5
Slovenia	0,4	0,4	0,4	0,4	1,7
Σύνολο προενταξιακών	10,3	10,7	11,4	11,8	44,2
ΤΕΛΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	69,4	71,8	77,9	83,6	302,6

Αριθ. καταρτιζόμενων (όλες οι ομάδες στόχοι)

Έτος επιλογής	Περίοδος δραστηριοτήτων	Συνολικός προϋπολογισμός (σε εκατ. ευρώ)		Αριθμός καταρτιζόμενων
		EUR-15	Όλες οι χώρες	
2000	01/06/2000-30/09/2002	57,8	69,4	37.000
2001	01/06/2001-31/05/2003	59,7	71,8	39.000
2002	01/06/2002-31/05/2004	65,0	77,9	42.500
2003	01/06/2003-31/05/2005	70,4	83,6	46.590
ΣΥΝΟΛΟ	-	252,8	302,7	165.090

Ανάλυση ανά ομάδα στόχο

	2000	2001	2002	2003 (*)	ΣΥΝΟΛΟ	%
Αρχική επαγγελματική κατάρτιση	22,0	22,6	24,0	26,4	95,0	31%
Αριθ. καταρτιζόμενων	17.400	18.300	19.500	22.296	77.496	47%
Φοιτητές	19,5	20,4	23,5	24,6	88,0	29%
Αριθ. καταρτιζόμενων	8.000	8.300	9.500	9.209	35.009	21%
Νέοι εργαζόμενοι, πρόσφατοι	21,2	21,8	23,0	25,0	91,0	30%
Απόφοιτοι	6,800	7.200	8.000	8.627	30.627	19%
Ανταλλαγή εκπαιδευτών, συμβούλων κτλ.	6,7	7,0	7,4	7,6	28,7	9%
Αριθ. καταρτιζόμενων	4.800	5.200	5.500	6.458	21.958	13%
ΣΥΝΟΛΟ	69,4	71,8	77,9	83,6	302,7	100%
Αριθ. καταρτιζόμενων	37.000	39.000	42.500	46.590	165.090	100%

(*) στοιχεία κατ'επίσημη – ορισμένες επιλογές του 2003 δεν έχουν ολοκληρωθεί

Αριθμός και προϋπολογισμός των προτάσεων που επιλέχθηκαν ανά χώρα και μέτρο

Χώρα	Διαδικασία Β+Γ		Διαδικασία Β								Διαδικασία Γ (εκτός από τα σχέδια EUR)*						Χώρα
	Σύνολο		σύνολο		Πιλοτικά σχέδια (ΠΣ)		Δίκτυα (Δ)		Γλωσσική ικανότητα (ΓΙ)		σύνολο		Υλικό αναφοράς (ΥΑ)		Θεματικές ενέργειες (ΘΕ)		
	αριθμός σχεδίων	προϋπολογισμός	αριθμός σχεδίων	προϋπολογισμός	αριθμός σχεδίων	προϋπολογισμός	αριθμός σχεδίων	προϋπολογισμός	αριθμός σχεδίων	προϋπολογισμός	αριθμός σχεδίων	προϋπολογισμός	αριθμός σχεδίων	προϋπολογισμός	αριθμός σχεδίων	προϋπολογισμός	
A	9	2.519.614	9	2.519.614	8	2.169.397			1	350.217	0	0					A
B (nl)	4	1.241.105	4	1.241.105	2	700.303			2	540.802	0	0					B (nl)
B (fr)	3	952.845	3	952.845	3	952.845					0	0					B (fr)
B (de)	1	533.277	1	533.277	1	533.277					0	0					B (de)
D	26	9.909.036	21	7.555.557	21	7.555.557					5	2.353.479	5	2.353.479			D
DK	7	1.478.546	7	1.478.546	6	1.277.763			1	200.783	0	0					DK
E	20	6.727.791	17	5.867.811	15	5.389.697	1	202.376	1	275.738	3	859.980	3	859.980			E
EL	7	2.598.226	6	2.253.507	6	2.253.507					1	344.719	1	344.719			EL
F	21	7.474.694	20	7.032.672	17	6.115.106	2	721.026	1	196.540	1	442.022	1	442.022			F
FIN	6	2.571.932	5	2.190.482	5	2.190.482					1	381.450	1	381.450			FIN
I	22	8.188.499	19	6.868.641	15	5.671.497	2	636.048	2	561.096	3	1.319.858	2	872.132	1	447.726	I
IRL	4	1.473.304	4	1.473.304	4	1.473.304					0	0					IRL
L	3	1.576.123	2	1.137.636					2	1.137.636	1	438.487	1	438.487			L
NL	8	2.786.186	7	2.332.288	5	1.495.866	1	426.597	1	409.825	1	453.898	1	453.898			NL
P	8	2.507.823	6	1.951.438	5	1.566.438	1	385.000			2	556.385	2	556.385			P
S	6	1.863.205	6	1.863.205	5	1.732.375	1	130.830			0	0					S
UK	21	8.030.662	19	7.486.252	15	6.244.717	2	572.738	2	668.797	2	544.410	2	544.410			UK
EU-15	176	62.432.868	156	54.738.180	133	47.322.131	10	3.074.615	13	4.341.434	20	7.694.688	19	7.246.962	1	447.726	EU-15
ISL	2	898.807	2	898.807	1	536.929	1	361.878			0	0					ISL
FL	1	380.000	1	380.000	1	380.000					0	0					FL
N	6	1.519.456	6	1.519.456	5	1.322.311			1	197.145	0	0					N
EZES/EOX	9	2.798.263	9	2.798.263	7	2.239.240	1	361.878	1	197.145	0	0	0	0	0	0	EZES/EOX
BG	7	2.550.808	6	1.944.784	3	840.123			3	1.104.661	1	606.024			1	606.024	BG
CZ	6	1.969.447	6	1.969.447	6	1.969.447					0	0					CZ
EE	1	367.581	1	367.581	1	367.581					0	0					EE
HU	6	2.059.102	6	2.059.102	3	1.069.028			3	990.074	0	0					HU
LT	2	443.394	2	443.394	2	443.394					0	0					LT
LV	2	391.747	2	391.747	2	391.747					0	0					LV
PL	6	2.136.000	6	2.136.000	6	2.136.000					0	0					PL
RO	8	1.909.412	8	1.909.412	8	1.909.412					0	0					RO
SI	1	576.790	1	576.790	1	576.790					0	0					SI
SK	2	354.015	2	354.015	2	354.015					0	0					SK
ΠΕΧ	41	12.758.296	40	12.152.272	34	10.057.537	0	0	6	2.094.735	1	606.024	0	0	1	606.024	ΠΕΧ
Σύνολο	0	0	0								0	0					
Σύνολο	226	77.989.427	205	69.688.715	174	59.618.908	11	3.436.493	20	6.633.314	21	8.300.712	19	7.246.962	2	1.053.750	Σύνολο

* EUR = 9 σχέδια- επιδότηση LdV: 2.883.281 €

Παράρτημα 3
Διαδικασίες Β και Γ – έτος 2001

Αριθμός και προϋπολογισμός των προτάσεων που επιλέχθηκαν ανά χώρα και μέτρο.

Χώρα	Διαδικασία Β+Γ		Διαδικασία Β						Διαδικασία Γ (χωρίς τα σχέδια EUR)*						Χώρα		
	σύνολο		σύνολο		Πιλοτικά σχέδια (ΠΣ)		Δίκτυα (Δ)		Γλωσσική ικανότητα (ΓΙ)		σύνολο		Υλικό αναφοράς (ΥΑ)			Θεματικές ενέργειες (ΘΕ)	
	αριθμός σχεδίων v	προϋπολογισμ ός	αριθμός σχεδίων v	προϋπολογισμ ός	αριθμός σχεδίων v	προϋπολογισμ ός	αριθμός σχεδίων v	προϋπολογισμ ός	αριθμός σχεδίων v	προϋπολογισμ ός	αριθμός σχεδίων v	προϋπολογισμ ός	αριθμός σχεδίων v	προϋπολογισμ ός		αριθμός σχεδίων v	προϋπολογισμ ός
A	9	2.812.498	9	2.812.498	6	1.893.439	1	372.081	2	546.978	0	0					A
B (nl)	4	1.418.612	4	1.418.612	4	1.418.612					0	0					B (nl)
B (fr)	3	1.209.758	3	1.209.758	3	1.209.758					0	0					B (fr)
B (de)	0	0									0	0					B (de)
D	27	10.182.305	26	9.633.725	23	8.377.892	1	387.941	2	867.892	1	548.580	1	548.580			D
DK	7	1.525.984	7	1.525.984	7	1.525.984					0	0					DK
E	19	6.515.268	19	6.515.268	18	6.108.933	1	406.335			0	0					E
EL	8	3.451.871	6	2.200.033	4	1.464.359	1	331.002	1	404.672	2	1.251.838	1	651.838	1	600.000	EL
F	22	7.807.556	21	7.444.045	19	7.046.496			2	397.549	1	363.511	1	363.511			F
FIN	8	2.290.719	8	2.290.719	6	1.957.144	1	142.330	1	191.245	0	0					FIN
I	29	8.525.934	26	7.114.881	24	6.701.787	1	179.906	1	233.188	3	1.411.053	1	374.717	2	1.036.336	I
IRL	5	1.601.000	5	1.601.000	5	1.601.000					0	0					IRL
L	3	980.541	3	980.541	3	980.541					0	0					L
NL	7	2.444.695	7	2.444.695	5	1.997.883	1	94.888	1	351.924	0	0					NL
P	10	2.178.661	10	2.178.661	8	1.803.545			2	375.116	0	0					P
S	8	2.143.882	8	2.143.882	5	1.240.885	2	623.030	1	279.967	0	0					S
UK	23	8.455.590	21	7.664.151	18	6.632.272	1	254.865	2	777.014	2	791.439	2	791.439			UK
EU-15	192	63.544.874	183	59.178.453	158	51.960.530	10	2.792.378	15	4.425.545	9	4.366.421	6	2.730.085	3	1.636.336	EU-15
ISL	2	615.156	2	615.156	2	615.156					0	0					ISL
FL	0	0	0	0							0	0					FL
N	4	1.645.489	4	1.645.489	3	1.238.997	1	406.492			0	0					N
ΕΖΕΣ/ΕΟΧ	6	2.260.645	6	2.260.645	5	1.854.153	1	406.492	0	0	0	0	0	0	0	0	ΕΖΕΣ/ΕΟΧ
BG	4	1.415.436	4	1.415.436	3	1.074.510			1	340.926	0	0					BG
CY			1	314.001					1	314.001	0	0					
CZ	5	1.620.094	5	1.620.094	3	1.152.241			2	467.853	0	0					CZ
EE	2	428.080	2	428.080	2	428.080					0	0					EE
HU	5	1.511.222	5	1.511.222	5	1.511.222					0	0					HU
LT	4	831.876	4	831.876	3	723.470			1	108.406	0	0					LT
LV	3	619.972	3	619.972	3	619.972					0	0					LV
MT			2	739.265			1	404.402	1	334.863	0	0					
PL	8	2.441.239	8	2.441.239	6	1.852.935			2	588.304	0	0					PL
RO	6	1.939.347	6	1.939.347	6	1.939.347					0	0					RO
SI	3	542.876	3	542.876	2	416.267			1	126.609	0	0					SI
SK	4	1.016.609	4	1.016.609	3	836.609			1	180.000	0	0					SK
ΠΕΧ	47	13.420.017	47	13.420.017	36	10.554.653	1	404.402	10	2.460.962	0	0	0	0	0	0	ΠΕΧ
Σύνολο	245	79.225.536	236	74.859.115	199	64.369.336	12	3.603.272	25	6.886.507	9	4.366.421	6	2.730.085	3	1.636.336	Σύνολο

*EUR = 10 σχέδια· επιδότηση LdV: 3.088.076 €

Αριθμός και προϋπολογισμός των προτάσεων που επιλέχθηκαν ανά χώρα και μέτρο

Χώρα	Διαδικασία Β + Γ		Διαδικασία Β								Διαδικασία Γ (χωρίς τα σχέδια EUR)*						Χώρα
	αριθμός σχεδίων v	προϋπολογισμός	Σύνολο		Πιλοτικά σχέδια (ΠΣ)		Δίκτυα (Δ)		Γλωσσική ικανότητα (ΓΙ)		Σύνολο		Υλικό αναφοράς (ΥΑ)		Θεματικές ενέργειες (ΘΕ)		
			αριθμός σχεδίων v	προϋπολογισμός	αριθμός σχεδίων v	προϋπολογισμός	αριθμός σχεδίων v	προϋπολογισμός	αριθμός σχεδίων v	προϋπολογισμός	αριθμός σχεδίων v	προϋπολογισμός	αριθμός σχεδίων v	προϋπολογισμός	αριθμός σχεδίων v	προϋπολογισμός	
A	10	3.010.803	9	2.800.010	7	2.182.997	1	310.514	1	306.499	1	210.793	1	210.793			A
B (nl)	4	1.520.073	4	1.520.073	4	1.520.073											B (nl)
B (fr)	1	202.164	1	202.164			1	202.164									B (fr)
B (de)	1	385.794	1	385.794	1	385.794											B (de)
D	25	10.312.906	24	9.656.623	20	8.085.686	2	661.595	2	909.342	1	656.283			1	656.283	D
DK	6	1.533.118	6	1.533.118	4	998.177	1	253.548	1	281.393							DK
E	24	6.747.922	24	6.747.922	21	6.029.247	1	283.992	2	434.683							E
EL	10	3.962.232	9	3.553.360	9	3.553.360					1	408.872	1	408.872			EL
FR	23	7.984.400	21	7.123.932	19	6.437.732	1	248.769	1	437.431	2	860.468	1	561.890	1	298.578	FR
FIN	9	2.750.626	8	2.350.626	7	2.129.089			1	221.537	1	400.000	1	400.000			FIN
I	30	8.898.845	27	7.790.306	23	6.727.176	2	425.014	2	638.116	3	1.108.539	3	1.108.539			I
IRL	7	2.485.868	7	2.485.868	6	2.150.734			1	335.134							IRL
L	1	244.348	1	244.348	1	244.348											L
NL	8	2.655.895	8	2.655.895	6	1.967.409	2	688.486									NL
PT	10	2.263.726	9	1.944.074	8	1.732.767	1	211.307			1	319.652			1	319.652	PT
S	9	2.620.591	9	2.620.591	7	2.097.423	1	309.579	1	213.589							S
UK	25	10.289.758	22	8.804.836	20	7.886.761			2	918.075	3	1.484.922	3	1.484.922			UK
EUR15	203	67.869.069	190	62.419.540	163	54.128.773	13	3.594.968	14	4.695.799	13	5.449.529	10	4.175.016	3	1.274.513	EUR15
ISL	2	632.733	2	632.733	1	292.252			1	340.481							ISL
FL	1	358.579	1	358.579	1	358.579											FL
N	4	1.586.584	4	1.586.584	4	1.586.584											N
EZEΣ/EO X	7	2.577.896	7	2.577.896	6	2.237.415	0	0	1	340.481	0	0	0	0	0	0	EZEΣ/EO X
BG	9	2.205.966	9	2.205.966	9	2.205.966											BG
CY			2	650.775	2	650.775											CY
CZ	9	2.495.716	9	2.495.716	6	1.764.728			3	730.988							CZ
EE	2	404.900	2	404.900	1	200.250			1	204.650							EE
HU	6	1.681.999	6	1.681.999	6	1.681.999											HU
LT	4	711.805	4	711.805	4	711.805											LT
LV	3	602.278	3	602.278	3	602.278											LV
MT			2	654.113	2	654.113											MT
PL	9	2.909.098	9	2.909.098	8	2.568.754			1	340.344							PL
RO	7	2.472.303	6	1.963.778	6	1.963.778					1	508.525	1	508.525			RO
SI	3	885.943	3	885.943	3	885.943											SI
SK	5	1.057.540	5	1.057.540	5	1.057.540											SK
ΠΕΧ	61	16.732.436	60	16.223.911	55	14.947.929	0	0	5	1.275.982	1	508.525	1	508.525	0	0	ΠΕΧ
Σύνολο	271	87.179.401	257	81.221.347	224	71.314.117	13	3.594.968	20	6.312.262	14	5.958.054	11	4.683.541	3	1.274.513	Σύνολο

* EUR = 9 σχέδια (6 ΠΣ, 2 Δ, 1 ΘΕ)· προϋπολογισμός: 2.783.637 ευρώ

Παράρτημα 3

Διαδικασίες Β και Γ – έτος 2003

Αριθμός και προϋπολογισμός των προτάσεων που επιλέχθηκαν ανά χώρα και μέτρο

Χώρα	Διαδικασία Β + Γ		Διαδικασία Β								Διαδικασία Γ (χωρίς τα σχέδια EUR)*						Χώρα
	Σύνολο		Σύνολο		Πιλοτικά σχέδια (ΠΣ)		Δίκτυα (Δ)		Γλωσσική ικανότητα (Γ)		Σύνολο		Υλικό αναφοράς (ΥΑ)		Θεματικές ενέργειες (ΘΕ)		
	αριθμός σχεδίων	προϋπολογισμός	αριθμός σχεδίων	επιδότηση LdV	αριθμός σχεδίων	επιδότηση LdV	αριθμός σχεδίων	επιδότηση LdV	αριθμός σχεδίων	επιδότηση LdV	αριθμός σχεδίων	επιδότηση LdV	αριθμός σχεδίων	επιδότηση LdV	αριθμός σχεδίων	επιδότηση LdV	
AT	12	4.233.619	12	4.233.619	11	3.926.156			1	307.463							AT
BE (de)	0	0															BE (de)
BE (fr)	3	792.620	3	792.620	2	563.516	1	229.104									BE (fr)
BE (nl)	7	3.115.268	6	2.499.140	4	1.739.844			2	759.296	1	616.128			1	616.128	BE (nl)
DE	27	10.548.227	26	10.292.860	24	9.433.693	1	439.859	1	419.308	1	255.367	1	255.367			DE
DK	5	1.223.799	5	1.223.799	5	1.223.799											DK
ES	23	8.228.516	21	7.593.314	20	7.493.121	1	100.193			2	635.202	2	635.202			ES
FI	10	3.387.982	9	2.894.221	6	1.872.042			3	1.022.179	1	493.761	1	493.761			FI
FR	18	6.076.021	17	5.479.691	15	4.942.475	1	376.783	1	160.433	1	596.330	1	596.330			FR
GR	13	4.623.675	12	4.289.554	9	3.205.809	1	356.904	2	726.841	1	334.121			1	334.121	GR
IE	8	2.808.524	8	2.808.524	7	2.565.869			1	242.655							IE
IT	36	11.313.041	34	10.155.497	29	8.818.127	2	575.159	3	762.211	2	1.157.544	1	576.682	1	580.862	IT
LU	2	686.826	2	686.826	2	686.826											LU
NL	11	4.114.253	10	3.707.601	10	3.707.601					1	406.652	1	406.652			NL
PT	12	3.537.691	11	3.233.683	10	2.861.095			1	372.588	1	304.008			1	304.008	PT
SE	6	1.611.207	6	1.611.207	5	1.390.603,5	1	220.603,5									SE
UK	23	8.733.599	22	8.318.843	22	8.318.843					1	414.756	1	414.756			UK
EUR15	216	75.034.868	204	69.820.999,3	181	62.749.419,9	8	2.298.605,5	15	4.772.973,8	12	5.213.869	8	3.378.750	4	1.835.119	EUR15
IS	3	952.195	3	952.195	3	952.195											IS
FL	0	0															FL
NO	5	1.978.839	5	1.978.839	5	1.978.839											NO
EZEΣ/EOX	8	2.931.034	8	2.931.034	8	2.931.034	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	EZEΣ/EOX
BG	9	2.202.438	9	2.202.438	8	1.721.538			1	480.900							BG
CY			2	679.500	2	679.500											CY
CZ	7	1.631.288	7	1.631.288	6	1.286.982			1	344.306							CZ
EE	0	0															EE
HU	7	2.367.877	6	1.778.307	5	1.595.120			1	183.187	1	589.570	1	589.570			HU
LT	3	653.856	3	653.856	2	465.757			1	188.099							LT
LV	4	819.761	4	819.761	3	569.320			1	250.441							LV
MT																	MT
PL	6	1.983.531	5	1.713.909	3	1.170.452			2	543.457	1	269.622	1	269.622			PL
RO	6	1.744.823	6	1.744.823	5	1.527.114	1	217.709									RO
SI	4	744.249	4	744.249	4	744.249											SI
SK	2	367.144	2	367.144	1	231.169			1	135.975							SK
PEX	50	13.194.467	48	12.335.275	39	9.991.201	1	217.709	8	2.126.365	2	859.192	2	859.192	0	0	PEX
Σύνολο	274	91.160.369	260	85.087.308,3	228	75.671.654,9	9	2.516.314,5	23	6.899.338,8	14	6.073.061	10	4.237.942	4	1.835.119	Σύνολο

* EUR = 1 σχέδιο (ΥΑ): επιδότηση LdV: 538.928 ευρώ

Πρόσκληση υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο της διαδικασίας Γ (ΥΑ) – στατιστικά στοιχεία : 1.245.792 ευρώ